

Lovforslaget er taget ikke saa Rautelet i saa Henseende. Man vil i § 5 finde den Bestemmelse, at saasnart den virkelige Fyldestgjørelse af det solidariske Ansvar skulde komme frem, da skal den ærede Minister være berettiget til at standse Foreningens Virksomhed og sætte den under Administration, saasnart Udskrivningen mellem Interessenterne i et Regnskabsaar beløber sig til blot saa meget som 1 pCt., og saasnart det skulde ske i 3 paa hinanden følgende Aar, skal han standse den.

Jeg skal dernæst gaa over til det tredje Hovedpunkt, nemlig Baastanden om, at en Forening i det Hele taget er overflødig, at den er oversflødig særlig i Nutiden, og det har vel ikke været ganske frit for, at endog saa enkelte ærede Talere som navnlig det ærede 6te Medlem for 6te Kredts (W. Petersen) og fremfor Alt det ærede 7de Medlem for 2den Kredts (Egede) have ment, at en saadan Forening altid har været overflødig, idet det bestandig har været let for Kommunerne at faae Laan. Det ærede 6te Medlem for 6te Kredts gjorde dog en Undtagelse for de store Kommuner, hvorimod de smaa altid efter hans Udtalelse havde havt let ved at faae Laan. Jeg tror, at denne Baastand om, at det skulde være overflødig nu at danne en saadan Kreditforening, ikke holder Stik. Der kan jo selvfølgelig, som ogsaa fremdraget af den ærede Taler her bagved (Kump), være Tvivl om, hvilket givet Dieblift der er det heldigste, og man kan indrømme, at vi nu for Tiden befinde os under saa rigelige Pengeforhold, at det er langt lettere at opnaa Laan nu end tidligere; men selv om vi se Sagen under denne Synsvinkel, er der aldeles ingen Tvivl om, at ligesom Erfarungen fra tidligere Tid tilstrækkelig lærer os, at der har været meget vanskelige Laaneforhold for saa Aar tilbage, saaledes vil der i en nær Fremtid, maaste meget snart, maaste om nogle saa Aar kunne komme lignende Forhold tilbage; thi er der Noget, som er underkastet Svingninger, da er det sikkerlig Pengemarkedet, en rigelig Periode afvejer med en Slaphedsperiode, og da vil jeg sige, at selv naar man gaar ud fra den Forudsætning, at man i Diebliffet kan opnaa saa billige Laan for en Kommune, som det overhovedet vilde være tænkeligt, om der ogsaa var en Kreditforening til Stede — en For-

udsætning, hvis Rigtighed jeg selvfølgelig bestrider; men jeg gaar i Diebliffet ud fra den — vil dog Oprettelsen af en Kreditforening nu ingenlunde være enten oversflødig eller utilraadelig; thi ligesom man i Fred skal forberede sig paa Krig, saaledes maa man ogsaa i rigelige Pengeaar forberede sig paa knappe, og naar en Forening nu netop under saadanne Forhold bliver oprettet, da vilde den have alle Fordelene ved det rigelige Pengemarked, den vilde langsomt og stille kunne arbejde sig frem og kunne vinde en Position paa Pengemarkedet, den vilde faae sine Obligationer solgte til god Kurs og kunne faae dem udbredte og kjendte, og naar pengeknappe Tider komme, hvor det vil blive meget meget vanskeligt at opnaa Laan, og hvor man kun vil kunne faae dem under yderst dyre Betingelser, da vil der være en Institution, som har det udelukkende Formaal at yde laansøgende Kommuner de lempeligste mulige Vilkaar, medens i Modsætning dertil — og ganske naturlig og berettiget — Pengeinstituter maa og skulle have lige det modsatte Formaal, nemlig at laane dem Penge til de for Institutionerne selv fordelagtigste Vilkaar, altsaa for Kommunerne dyreste.

Men jeg forlader denne Forudsætning om, at det selv nu i Tiden skulde være muligt at opnaa ligesaa billige Laan hos Pengeinstituterne som ved en Kreditforening, og jeg skal, tror jeg, med bestemte Data kunne paavise, at dette er urigtigt. Jeg vil her blot forudsikke den Bemærkning, at jeg nu taler om Diebliffet og ikke om, hvad der ligger tilbage, og kun om noget aldeles personlig Dplevet, som jeg for Enhver, der ønsker det, kan fremlægge skriftlige Beviser for. Jeg fik i indværende Foraar en Anmodning fra en Samling Kommuner om at søge Laan for dem paa de bedst mulige Vilkaar. Jeg fik samtidig en Anmodning fra en Eiendomsbesidder om at staffe ham Laan, selvfølgelig ligeledes paa de bedst mulige Vilkaar, og tilfældigvis var tillige Laanesummernes Størrelse den samme, nemlig 100,000 Kr. For Kommunerne's Vedkomme kunde jeg kun henvende mig til Pengeinstituter; thi det ligger i Sagens Natur, at Privatmænd og offentlige Stiftelser osv. i det Hele taget ikke gjerne indlade sig eller godt kunne indlade sig med Kommunelaan,